č. j. 6 Azs 16/2003 - 58

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: S. L. B. A. M.,** zastoupeného JUDr. Vladimírem Pouchou, advokátem, se sídlem Litoměřice, Dalimilova 1, **proti žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 5 Az 57/2003 - 18 ze dne 11. 4. 2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 5 Az 57/2003 - 18 ze dne 11. 4. 2003, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 4028/VL - 18 - P16 - 2001 ze dne 15. 1. 2002, jímž bylo zastaveno řízení o udělení azylu podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti, která byla podána k poštovní přepravě dne 24. 4. 2003, proti napadenému rozsudku Městského soudu v Praze namítá, že při rozhodování o zastavení řízení o azylu nebylo přihlédnuto k obsahu správního spisu, podle kterého stěžovatel dne 19. 12. 2001 požádal o změnu svého jména a data narození na stěžovatelovo jméno skutečné, přitom úředníci v Bělé pod Bezdězem byli stěžovatelem ústně vyrozuměni o tom, že stěžovatel opouští současné místo pobytu a novou adresu nahlásí poté, kdy obdrží nový průkaz žadatele o azyl. Nový průkaz stěžovatel obdržel až dne 18. 4. 2002, do té doby nemohl žalovanému nahlásit novou adresu, na které může přebírat zásilky, neboť bez platného průkazu nemohl uzavřít smlouvu, již by následně předložil orgánům cizinecké policie. Výzvu k pohovoru proto stěžovatel nemohl převzít, neboť byla zaslána na adresu, na které se stěžovatel již nezdržoval. Pokud jde o neposkytnutí informací nezbytných ke spolehlivému zjištění stavu věci spočívajících v zatajení své pravé totožnosti, pak stěžovatel poukazuje na svůj dopis doručený žalovanému dne 19. 12. 2001, ve kterém vysvětlil důvody, proč dříve používal jiné jméno. Stěžovatel rovněž poukázal na dopis zaslaný ministru vnitra a na jeho vyřízení a dále na dopis zaslaný Kanceláři prezidenta republiky a na jeho vyřízení. Poté, kdy byl Českou advokátní komorou stěžovateli určen advokát, byla kasační stížnost podáním doručeným Městskému soudu v Praze dne 31. 7. 2003 upřesněna v tom smyslu, že stěžovatel má za to, že soud při svém rozhodnutí nesprávně posoudil právní otázku v předcházejícím řízení a zjištěná skutková podstata je v rozporu se spisem. Stěžovatel proto navrhuje, aby kasační stížností napadený rozsudek Městského soudu byl jako nezákonný zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k novému rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření vyjádřil souhlas s rozsudkem Městského soudu v Praze. Samotná skutečnost zatajení pravé totožnosti stěžovatele byla dostačujícím důvodem pro zastavení řízení o udělení azylu podle § 25 písm. d) zákona o azylu, přitom v daném případě byla splněna i další podmínka, tj. že se stěžovatel bez omluvy nedostavil opakovaně k pohovoru, ač k němu byl řádně předvolán. Žalovaný proto považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

Nejvyšší správní soud ze správního a soudního spisu zjistil, že řízení o udělení azylu bylo se stěžovatelem zahájeno dne 2. 5. 2001, v návrhu na zahájení řízení uvedl stěžovatel jako jméno a příjmení „K G“, jako datum narození „xxx“ a státní příslušnost „Alžírsko“. Stěžovatel byl na den 27. 12. 2001 předvolán k pohovoru. Vzhledem k tomu, že se stěžovatel na adrese „P. 65, P. 9“ v ubytovně T., na které se zdržovat měl, nezdržoval, a tuto písemnost se tak stěžovateli nepodařilo doručit, byla písemnost uložena a oznámení o jejím uložení bylo vyvěšeno v pobytovém zařízení v Bělé pod Bezdězem - Jezové. Sňato bylo dne 25. 12. 2001. Dne 19. 12. 2001 bylo žalovanému doručeno podání „žádost o přiznání vlastního jména“, kde žadatel uvedl, že jméno a příjmení, pod kterým v řízení o udělení azylu vystupuje, není jeho pravým jménem a příjmením, přitom jiné jméno a příjmení uvedl proto, že měl strach z neznalosti prostředí a úřadů a z toho, že po uvedení jeho pravého jména a příjmení bude kontaktována ambasáda ve stěžovatelově zemi a bude nařízena jeho deportace zpět do země, ze které uprchl. Následně byl stěžovatel opětovně předvolán k pohovoru a za stejných skutkových okolností jako v prvním případě bylo předvolání vyvěšeno dne 27. 12. 2001 a sňato dne 11. 1. 2002. Dne 15. 1. 2002 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. OAM - 4028/VL - 18 - P16 - 2001, kterým řízení o azylu podle § 25 odst. 1 písm. d) zastavil. Toto rozhodnutí odůvodnil tak, že se stěžovatel opakovaně nedostavil bez řádné omluvy k pohovoru, na který byl řádně předvolán, přitom stav spisového materiálu žalovanému neumožňuje rozhodnout ve věci.Dále žalovaný uvedl, že shledal naplnění obou podmínek stanovených ustanovením § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu a vzhledem k této skutečnosti řízení zastavuje. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel opravný prostředek, který

Městský soud v Praze projednal podle § 129 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jako žalobu. V tomto opravném prostředku - žalobě - stěžovatel namítl, že od žalovaného žádné předvolání neobdržel, což vysvětlil tím, že „si změnil jméno“. Stěžovatel rovněž uvedl, že změnil adresu a neměl možnost tuto skutečnost žalovanému oznámit, neboť neměl k dispozici nový formulář žádosti o azyl. Předvolání proto stěžovateli nebyla doručena také z toho důvodu, že byla zasílána na předchozí adresu. Městský soud v Praze o této žalobě rozhodl dne 11. 4. 2003 rozsudkem č. j. 5 Az 57/2003 - 18, kterým žalobu zamítl. Zamítnutí žaloby odůvodnil tak, že stěžovatel neposkytl žalovanému informace nezbytné ke spolehlivému zjištění stavu věci, neboť zatajil svoji pravou totožnost (jméno, příjmení, datum narození a státní příslušnost), přitom sám stěžovatel tuto skutečnost potvrzuje. Již tato skutečnost sama o sobě je pro zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu dostačující. I druhá podmínka byla podle názoru soudu splněna, neboť se stěžovatel bez omluvy nedostavil k provedení pohovoru, ač k němu byl řádně předvolán.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze přezkoumal v rámci uplatněného kasačního důvodu, jímž je kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., a dospěl k závěru, že kasační stížnost důvodná není.

Důvodem, který by mohl být relevantním pro zrušení napadeného rozhodnutí, je stěžovatelem vymezený důvod uvedený v § 103 odst. 1 a) a b) s. ř. s. V prvním případě jde o nesprávné právní posouzení otázky soudem, ve druhém případě o vady řízení před správním orgánem, pro které měl soud rozhodnutí zrušit.

Pokud jde o stěžovatelovo opakované nedostavení se k pohovoru, pak Nejvyšší správní soud vychází z toho, že stěžovatel byl podle přehledu pohybu žadatele o azyl založeného ve správním spise od 20. 6. 2001 hlášen k pobytu mimo azylové zařízení na ubytovně v Praze, v ulici Poděbradská 65. Písemnosti v řízení o azylu tedy měly být stěžovateli doručovány podle § 24 odst. 1 zákona o azylu ve znění účinném v době vydání rozhodnutí žalovaného do vlastních rukou na tuto adresu. Tímto postupem se předvolání k pohovoru nepodařilo doručit, proto podle § 24 odst. 3 zákona o azylu mělo být postupováno tak, že toto předvolání mělo být uloženo v příslušném azylovém zařízení, neboť byla splněna podmínka, že stěžovatel byl hlášen k pobytu mimo azylové zařízení, přitom oznámení o uložení nedoručeného předvolání mělo být vyvěšeno na místě obvyklém. Tak se v obou případech předvolání, která se postupem podle § 24 odst. 1 zákona o azylu nepodařilo doručit, skutečně také stalo. Za tohoto stavu nastala v poslední den patnáctidenní lhůty podle § 24 odst. 3 zákona o azylu fikce doručení předvolání, a to i když se stěžovatel ve skutečnosti o doručení předvolání nedozvěděl. Nemůže tedy obstát stěžovatelova námitka, že mu předvolání ve skutečnosti doručeno nebylo, neboť doručení nastalo zákonem předvídaným způsobem fiktivně. Nad rámec námitek uplatněných stěžovatelem Nejvyšší správní soud poznamenává, že pokud Městský soud v Praze ve svém rozsudku při posuzování postupu žalovaného při doručování písemností poukazoval na § 24 odst. 2 zákona o azylu namísto odstavce 3 téhož ustanovení (zvláště když sám správně uvedl, že vycházel z právního stavu ke dni rozhodování žalovaného), jde o odkaz nesprávný. Žalovaný však postupoval podle § 24 odst. 3 zákona o azylu, tedy správně. Za tohoto stavu nelze nesprávnou citaci právního předpisu v rozsudku Městského soudu v Praze považovat za nesprávné právní posouzení případu, které by bylo důvodem pro zrušení jeho rozhodnutí; tak by tomu mohlo být pouze tehdy, pokud by rozhodnutí soudu spočívalo právě na tomto nesprávně použitém ustanovení, tj. pokud by právě toto ustanovení bylo rozhodující pro výrok soudu, jímž byla žaloba zamítnuta. Tak tomu však v daném případě nebylo. Zamítnutí žaloby je opřeno o § 23 odst. 2 a § 25 písm. d) zákona o azylu za situace, kdy žalovaný předvolání k pohovoru stěžovateli

doručil fiktivním způsobem v souladu s právní úpravou, jíž měl použít (§ 24 odst. 3 zákona o azylu ve znění účinném do 31.1.2002).

Podle § 23 odst. 2 zákona o azylu je stěžovatel povinen se dostavit na předvolání k pohovoru, přitom nedostaví-li se k němu bez vážného důvodu opakovaně, řízení o udělení azylu se podle § 25 písm. d) zákona o azylu zastaví. Stěžovatel se k pohovoru opakovaně nedostavil, přitom pokud jde o důvod, pak skutečností, že stěžovatel změnil místo pobytu, aniž by změnu místa pobytu ohlásil, jej ospravedlnit nelze. Nejvyšší správní soud tu přihlíží i k tomu, že stěžovatel měl reálnou možnost s žalovaným korespondovat, což skutečně také činil, jak vyplývá z jeho podání doručeného žalovanému dne 19. 12. 2001. Na důvod nedostavení se k pohovoru proto za zjištěných skutkových okolností nelze nahlížet jako na důvod vážný. Považoval-li tedy Městský soud v Praze za prokázané, že se stěžovatel bez omluvy nedostavil k provedení pohovoru, ač k němu byl řádně předvolán, byť se tak stalo v důsledku zákonem předvídané fikce doručení předvolání, aniž by k tomu měl vážný důvod, pak tomuto závěru nelze z hlediska zákonnosti jeho rozhodnutí ničeho podstatného vytknout.

Ohledně neposkytnutí informací nezbytných ke spolehlivému zjištění stavu věci Nejvyšší správní soud vychází z toho, že pokud stěžovatel v průběhu řízení o udělení azylu mění údaje, na základě kterých lze zjišťovat jeho totožnost, tj. jméno, příjmení a datum narození, bez ohledu na skutečnost, zda původně uvedl údaje pravdivé, které posléze změnil na údaje skutečnosti neodpovídající, či zda tomu bylo naopak, pak tímto postupem informace nezbytné pro spolehlivé zjištění stavu věci žalovaným zjevně neposkytuje. Znalost základních údajů o identitě stěžovatele je nezbytným předpokladem řádného a úplného zjištění toho, zda v jeho případě jsou splněny důvody udělení azylu či nikoli. Dospěl-li tedy Městský soud v Praze k tomu, že i tento důvod zastavení řízení podle § 25 písm. b) zákona o azylu je splněn, pak ani z tohoto důvodu není jeho rozhodnutí nezákonným.

Ze shora uvedených důvodů tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost v rozsahu, v jakém napadala rozsudek Městského soudu v Praze, není důvodná. Proto soud tuto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s.ř.s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému, který měl ve věci plný úspěch. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2004

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu